

—≡ Ս Ի Ո Ն ≡—

ԼԷ. ՏԱՐԻ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ

1963

◀ Սգոսոսն ▶

Թիւ 8

ԽՄԲԵԳՐԱԿԱՆ

ՀՈԳԵԻՈՐ ՀՈՒՆԶՔԸ

Սրբոց Յակօբեանց Միաբանութիւնը անգամ մը եւս կը բերկրի, ձեռնադրութեամբ Ընծայարանի չորս արեղաներուն: Յուլիս 21ի կիրակին, Վարդափառ կամ Տօն Պայծառակերպութեան՝ հոգեւոր խրախմբանքի կրկնապէս ուրախալից օր մը եղաւ Ս. Աթոռոյ համար: Այդ օրը, քահանայական աստիճան և վեղարի օրհնութիւն ստացան մեր Ընծայարանի բարձրագոյն կարգի չորս տարկաւազ սաները, Վարդան, Պետրոս, Հայրապետ և Յովհաննէս, որոնք կանոնաւոր յաջօղութեամբ աւարտած ըլլալով Հաստատութեանս կրօնական և եկեղեցադիտական ուսմանց դասընթացը, և իրենց կեանքովն ու կրթութեամբը արժանացած ըլլալով գնահատութեան, իրաւունք ստացան այս Հնորհարաշինութեան:

Ձեռնադրոյն էր Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը, իսկ խորտախլով՝ Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Սրբազան: Խորհրդաւոր զուգադիպութեամբ, Ս. Աթոռոյ հիմնադրի յիշատակի փառաւորման օրը տեղի կ'ունենար իր հոգեւոր սերունդին վերջահոս գաւալներուն կոչումը՝ ի ծառայութիւն իր սուրբ Տան: Զորս ընծայեալներ ծնրադիր ձեղքելով ժողովուրդին բազմութիւնը յառաջացան գէպի սեղանին դասը, ուր անոնց կը սպասէր եկեղեցւոյ իշխանութիւնը, լսելու համար իրենց հաւատքին և դաւանութեան խոստովանութիւնը:

Վարդափառի առաւել, ի ժամ պատարալի, չորս նորընծաները, առաջնորդուած Լուսարարապետ Սրբազանէն, և օղնութեամբ իրենց Տեսուչ և ուսուցիչ Հօգշ. Տ. Յակօբ հայրօւրբէն և Հօգշ. Տ. Շահէ վարդապետէն, ծանրագնաց բարձրացան ձախակալմի սանդուխէն ու մտան ձեռնադրութեան խորհուրդին մէջ: Ապա տեղի ունեցաւ օծման և անուանադրութեան վեհաշուք արարալութիւնը: Վարդանը կոչուեցաւ Գանիէլ, Պետրոսը՝ Սամուէլ, Հայրապետը՝ Վահան և Յովհաննէսը՝ Տաթև: Սարկաւազը ձայնեց «ողջոյն տուք միեկեանց»: Սրբազան Պատրիարքը համբուրեց իր ձեռնասուններուն օծեալ ձաւկաններն ու ձեռքերը, իրեն հետեւեցան բոլոր հոգեւորականները, որոնք ի-

րենց կարգին ժողովուրդին փոխանձեցին ընծայեալներուն ողջոյնին անդրանիկ օրհնէնքը ի համբոյր սրբութեան:

Երեկոյեան տեղի ունեցաւ արեգայական վեղարի օրհնութեան կարգը, յատուկ կանոնի մը համեմատ: Սրբազան Պատրիարքը, պատշաճ ազօթքներէ և ընթերցումներէ վերջ, հանեց անոնց զգալները և ծածկեց անոնց զուխները վեղարով:

Մեր չորս նորընծաները, որոնք հոգեւոր ծառայութեան կը նուիրեն իրենց թարմատի կեանքը, կուգան մեր ժողովուրդի խոնարհ՝ բայց բեղմնաւոր խաւերէն, սակայն իրենց բարի հոգին՝ առաջին օրէն ազգորուած էր նուիրումի և զոհողութեան խորունկ զգացումով, հանգէպ Մայրենի Եկեղեցիին և ազգի ծառայութեան: Զինուորազրուեցան այն իրական մտածումով թէ ճշմարիտ հայու պարտք մը կը կատարեն, լուսաւորելու, ոգեւորելու և ապրեցնելու, մովթի, մորմարի և կորուստի մատնուած հաւաքականութիւն մը, որ տակաւ կը զգայ թէ իր զոյւթեան զառթափին վրայ կը զոհուի:

Տարիներու իրենց դպրոցական պատրաստութեան շրջանը անցաւ Սրբոց Յակոբեանց կրօնաշունչ միջնորդարին մէջ, այս Աթոռի և Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ համար իրենց կեանքը ողջակիզած անմահներու հովանիին ու նայուածքին տակ: Վստահ ենք որ փորձառութեան բովին մէջ մարզուելէ և թրծուելէ վերջ, պիտի կարենան ըլլալ արժանի յաջորդները իրենց մտաւարկարներուն, շնորհադարձուած Հայ եկեղեցականի տոհմիկ ազնուականութեամբ:

Հանգերծուած այս զգացումով, անոնք ըրին իրենց անգոհելի զօնը և մատաղ տարիներու մատաղը: Մոռցան իրենց պզտիկ մարդը և անոր կապուած հանգամանքները, որոնք հասարակ մահկանացուներու բաժինը կը կազմեն: Ինչ փոյթ թէ Հատեր տրտում համակրանքով դիմաւորեն այս կարմիր ուխտը. մարդիկ իրենց զիտցածը կը տեսնեն միշտ և քիչ անգամ կը յաջողին ըմբռնել իմաստը մեծ զոհողութիւններու: Քիչերու համար անոնք պիտի մնան ողջ քանդակները այն հզօր երազներուն, որոնց իրականացումով կը շինուի կեանքի զեղեցկութիւնը:

Էր երբեմն որ ընտրեալներու, ազնուականներու միայն վերապահուած էր այս ասպարէզը, որոնք իրենց արեան պարտքէն վերջ կը կատարէին հոգեւոր այս պարտականութիւնը: Մեր ճակատագիրը այժմ գայն ապաստանարանը ըրած է նաև խոնարհներու: Սակայն յանձին հոգիով և միտքով պատրաստուած անձերու, անիկա նորէն իր նախկին դերին կը դառնայ, որովհետև միակ ազնուականութիւնը միաքի և հոգիի շնորհներով է որ կ'երաշխաւորուի, առանց որուն մարդիկ զոհնիկ արարածներ են, նոյնիսկ իրենց ոսկիի գէզերուն և փոսկրեայ դահերուն վրայ:

Անոնք՝ մեր չորս արեգանները, նման աւանդութեան մեծ արուեստագէտին, խորտակեցին իրենց բամբուր, այսինքն մարդկայինը, բարձրագոյնին սիրոյն, երբ լսեցին լեռնէն անդին հնչող և զիրենք կանչող ձայնը: Անոնք այս կերպով սրբազրել կը փորձեն քաղաքակիրթ կոչուած մեր դարը, որ այնքան փոքրած է սահմանները իր զգալու և մտածելու խեղալին, նման սիրագործութիւնները չկարենալ հասկնալու աստիճան:

Զորս անձնուէր և պատրաստուած երիտասարդներ ևս կուզան միանալու այն փաղանգին՝ «անձինք նուիրեալք»ներու այն խումբին, որ Դուրեան և Թորգոմ կրթանուէր Պատրիարքներու օրով, և Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան ջանքերով՝ այս վերջի քառասուն տարիներուն պատրաստուեցաւ Ս. Աթոռոյ և Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ սպասին։ Կար առնն մը, երբ Հայ Երուսաղէմը կը պատրաստէր կրօնաւորներ առաւելաբար Ս. Տեղիաց պաշտպանութեան և վանական ներքին ու անմիջական պէտքերուն համար միայն։ Այդ կարիքները այսօր դարձեալ կը պահեն իրենց ամբողջական ծանրութիւնը, Միաբանութեան ուժերը սպառելու տեսակէտով, նոյնիսկ աւելի աճած ու զարգացած։ Այս ստիպողական պահանջներուն վրայ աւելցած է նաև Հայ Եկեղեցւոյ զէթ մեծ մասի հոգևոր սպասարկութեան շատ ընդարձակ պարտականութիւնը։ Ի վերջոյ պէտք չէ մոռնալ որ այսօր արտասահմանի բոլոր կարևոր կեդրոններու հոգևոր պետերն ու սպասաւորները երուսաղէմի մէջ ստացած են իրենց ուսումն ու ձեռնադրութիւնը։

Իրականութեան այս լոյսին մէջ կրկնապէս կը վարդապառի և կը վսեմանայ այն ուղին որուն վրայ զօտեպինդ կը կենան այս չորս անձնազոհները՝ և այն խտէպը, որուն զինուորագրուեցան անոնք Ասատուծոյ և Ս. Եկեղեցիին առջև, կնքելով կարմիր ուխտը իրենց հոգիին։ Եւ այդ ուխտը, կրակէ այդ շապիկը, ինչպէս կ'ըսէին հիները, դիւրին չէ հաջնիլ. և այս զիտեն անոնք որ կը խիզախեն զինուորագրուիլ Ասատուծոյ և մարդոց ծառայութեան, Հայ Եկեղեցիի ճամբով։

Արբոց Յակոբեանց Միաբանութիւնը իր հոգիին խորէն կը բերկրի այսօր ի տես նուիրեալներու այս խումբին, որոնք իր թիւն ու սրակը աճեցնելէ վերջ, կուզան կրելու իր սրբազան ուխտին տապանակը։ Ողջերու այս ուրախութեան կը միանան անշուշտ իրենց հոգիով այս Հաստատութեան մեծ ու սրբազան երախտաւորները, վասնզի անոնց տեսիլն է որ մարմին կ'առնէ այսկերպ, հոգևոր ժառանգութեան մը լուսակարմիր զծով։

Վստահ ենք թէ Հայ ժողովուրդը կը բաժնէ մեր այս ուրախութիւնը, և բերկրանքի յուզումով կը նայի մեզի հետ իր այս ազնիւ ու հոգևոր մշակներուն, որոնք իրմէն իրեն կ'ընծայուին։

ԽԽԲ.

